

150 jaar Griekse Onafhankelijkheid en Griekse Post (deel 2)

In Hermes nr.152 ging het eerste artikel over de Griekse onafhankelijkheid en het begin van de Griekse post, voor zover vermeld op postzegels. De serie die hieraan gewijd was, betrof de zegels Vlastos 1150-1152 en de eerstedagenveloppen met enkele wetsteksten. Feitelijk vormde deze reeks het sluitstuk van vier eerdere series die in 1971 uitgegeven werden en die vooral facetten van de “Επανάσταση” (Revolutie), uitmondend in de onafhankelijkheid, behandelen. Die voorgaande vier series hebben betrekking op:

A: De Kerk en de Revolutie.	Uitgegeven 8 februari 1971;	Vlastos 1127-1130.
B: De Revolutie ter zee.	Uitgegeven 15 maart 1971;	Vlastos 1131-1136.
C: Onderwijs en Revolutie.	Uitgegeven 21 juni 1971;	Vlastos 1141-1143.
D: De Revolutie op het vasteland.	Uitgegeven 21 september 1971	Vlastos 1144 -1149

A: De Kerk en de Revolutie:

VI.1127: Een Priester zegt opstandelingen, alvorens zij de strijd ingaan.

VI.1128: Standbeeld van patriarch Gregorius V, hoofd van de Grieks- Orthodoxe Kerk in Ottomaans gebied. Hoewel hij aanvankelijk fel tegen de opstand was en de revolutionairen zelfs met excommunicatie dreigde, werd hij door het Ottomaanse bestuur als eerstverantwoordelijke beschouwd: op Paaszonondag 1821 liet de sultan hem ophangen aan de ingang van de Agia Sophia in Istanbul.

VI.1129: De dood van Isaias, bisschop van Amphissa/Salona op het slagveld.

VI.1130: Bisschop Germanos, die op 25 maart 1821 de vlag van de Revolutie zegent, deze boven het Lavra-klooster in Kalavrita laat hijsen en daarmee het teken voor de opstand geeft.

B: De Revolutie ter zee:

VI.1575: Karteria met boegbeeld.

VI.1131: Het oorlogsschip de Leonidas van de vloot van Psara.

VI.1132: Het oorlogsschip de Perikles van de vloot van Spetses.

VI.1133: Het oorlogsschip de Terpsichore van de vloot van Hydra.

VI.1134: Het oorlogsschip de Karteria (Volharding), in 1825 door de Voorlopige Griekse Regering besteld bij de Greenland South Dockyard in Londen en in 1826 opgeleverd. De bekostiging kwam voor rekening van de vrienden van de Filiki Etairia. Het was het eerste door stoom aangedreven oorlogsschip dat werkelijk aan oorlogshandelingen deelnam. Voor alle zekerheid was het ook nog uitgerust met mast en zeil. Op 29/30 september 1827 bracht het in de Golf van Korinthe negen schepen van de Ottomaanse vloot tot zinken.

VI.1135: Zeeslag bij Samos. Op 5 augustus 1824 versloeg de Griekse vloot onder leiding van Georgios Sachtouris en Konstantinos Kanaris met 16 schepen de Ottomaanse vloot van 22 stuks.

VI.1136: Zeeslag bij Gerontas. Op 29 augustus 1824 versloeg de Griekse vloot, bestaande uit 75 schepen van Hydra, Spetses en Psara, onder leiding van Andreas Miaoulis een schijnbare overmacht van 400 Turkse, Egyptische en Tunesische schepen vlakbij het eiland Leros.

VI.1571: De “Ares” van Miaoulis met boegbeeld.

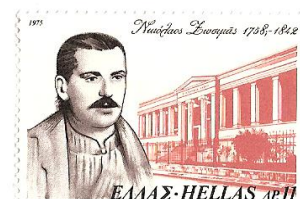
C: Onderwijs en Revolutie:

1141A: de Grote School

VI. 1141: Eugenios Voulgaris (1716 – 1806); Grieks-Orthodoxe theoloog en geleerde, geboren op Corfu, die een groot deel van zijn leven in Russische dienst doorbracht. Door zijn optreden en wijsheid had hij grote invloed op de ontwikkeling van het moderne Griekse denken. Zijn bijnaam was dan ook “Leraar van het volk”. Hij was o.a. geruime tijd hoofd van de Patriarchale Academie van Konstantinopel, bij de Grieken beter bekend als “de Grote School van de Natie”. (zie VI.1141A).

VI.1142: Adamantios Koraïs (1748 – 1833); Hij werd geboren in Smyrna, verbleef een tijdlang in Amsterdam, studeerde in Montpellier en vertrok daarna naar Parijs, waar hij de rest van zijn leven besteedde aan het vertalen en uitgeven van oud-Griekse auteurs. Zij maakten deel uit van door hem opgezette Helleense Bibliotheek die zeventien delen tekst en negen delen supplementen omvatte. Vervolgens zorgde hij ervoor dat de boeken gratis aan de scholen ter beschikking werden gesteld. De kosten werden gedragen door de gebroeders Zosimas, van wie Nikolaos als weldoener van het volk geëerd werd met een postzegel (VI.1280). Daarnaast zette Koraïs zich op alle mogelijke manieren in voor de Griekse zaak. Terecht kreeg hij later de eretitel “Grote leermeester van het Griekse Volk”.

VI.1280: Nikolaos Zosimas.

VI.1143: De geheime school. Tijdens het Ottomaanse bewind kende vele Griekse plaatsen een geheime school, omdat onderwijs in de Griekse taal en godsdienst strikt verboden was. Maar anders dan de andere Balkanstaten hebben de Grieken hun oude taal en literatuur door de eeuwen heen levend gehouden en gekoesterd. Ontwikkelde Grieken in het buitenland bezaten drukkerijen en uitgeverijen in Parijs, Wenen, Padua en Venetië. De lessen op de geheime school werden gegeven door de papas (pope).

VI.1141A: Het zegel “De Grote Nationale Griekse School”, geopend in 1882 in de wijk Phanari van Konstantinopel, werd kort voor de uitgifte van deze serie teruggetrokken. De school bestond al sinds 1454, één jaar na de inname van Konstantinopel door de Ottomanen, en klaarblijkelijk met de instemming van het Osmaanse gezag. De redenen voor de terugtrekking zijn divers (zie hiervoor o.a. Hermes nr.142).

D: De Revolutie op het vasteland:

VI.1144: De slag bij Korinthe: Op 14 januari 1822 werd het kasteel van Korinthe door kleften onder leiding van Lazaros Koundouriotis op de Turken heroverd.

VI.1145: De zelfopoffering van Kapsalis: Op 19 april 1826 nam Christos Kapsalis het besluit om het zwaar belegerde Mesolonghi niet zonder meer prijs te geven. Hij had de zorg op zich genomen voor zo'n 600 bejaarden, kinderen en zieken, die hij had ondergebracht in een molen annex bijgebouwen in Mesolonghi. Hier bevond zich ook het kruitmagazijn!. Liever dan zichzelf en zijn landgenoten aan de vijand over te geven, liet hij het hele complex in de lucht vliegen. Notis Botsaris, broer van Markos (VI.1149) leidde vervolgens de uitbraak van 9000 Grieken, van wie slechts 1800 het er levend afbrachten.

VI.1146: Souliotische vrouwen bij een veldslag. Bij de Soulioten waren de vrouwen gewend om ook aan de gevechten deel te nemen en in de onafhankelijkheidsoorlog hebben zij zich meermalen zeer krachtig geweed. Het beste bewijs voor hun houding blijkt wel uit hun klaagliederen (moirologia), in het bijzonder de “choros tou Zalongou”:

*Vaarwel gij wereld van ellende,
 vaarwel gij leven zoet.....
 Geen Souliotische vrouw kan leven zonder haar vrijheid
 en daarom dalen wij af naar de Hades,
 de vrije stad van de dood,
 dansend als op een feest en zingend van vreugde.*

VI.1415 (pag.4) verwijst naar de gebeurtenis die in 1803 plaatsvond: 68 Souliotische vrouwen en kinderen zagen zich bij de belegering van Souli door de Turken de pas afgesneden en zij vluchtten naar een steile rots achter het Moni (Klooster) tou Zalongou en bestookten de vijand vandaar met hun laatste munitie. Daarna stilte. Toen de Turken eindelijk uit hun dekking kwamen, zagen zij een ongelooflijk tafereel: De vrouwen kwamen al dansend en zingend te voorschijn en wierpen hun kinderen een voor een in de afgrond van de rivier de Acheron die naar de Hades stroomt. (De oude Griekse mythologie was nog springlevend!).

De vrouwen vervolgden hun dans en lied en aan het einde van elke strofe stortte de laatste van de rij zich in het ravijn. De laatste die sprong, was Elena Botsaris, zus van de edele kleft Markos Botsaris (VI.1452) en van Notis Botsaris die in 1826 de dramatische uitval uit Mesolonghi leidde.

VI.1413: Kasteel van Souli

VI. 1414: Soulioten op het slagveld

VI.1415: Choros tou Zalongou

VI.1147: Het beleg van Athene 1826 – 1827: Na maandenlange gevechten, onenigheid onder de kleften en onthutsende misverstanden tussen de geallieerde bevelhebbers verlieten op 5 juni 1827 ruim 2000 verdedigers de Akropolis om door Franse schepen te worden ontzet. De Akropolis was weer Turks!

VI.1148: De slag bij Maniaki: Op 1 juni 1825 werden op een vlakte ten noorden van Navarino 2000 Grieken verpletterend verslagen door het 6000 man tellende leger van de Egyptische Ibrahim Pasja. 800 á 1000 Grieken kwamen daarbij om het leven onder wie hun leider Papaflessas. De Egyptenaren telden 400 doden. De schuld van deze nederlaag was zonder meer aan de Grieken zelf te wijten: Onderlinge onenigheid, desertie van een grote groep die het niet zag zitten, toen zij het massale vijandelijke leger zagen naderen, en de onvermijdelijke competentieproblemen!

VI.1261: Papaflessas

VI.1149: De dood van Markos Botsaris: Bij de belegering van Mesolonghi door de Turken waagde Markos met zijn mannen een nachtelijke uitval op de Albanese huurlingen van de Turken. Tijdens deze uitval kwam hij om het leven. Men is het er nog steeds niet over eens of hij door de vijand is gedood of door “friendly fire” omkwam. De betrekkingen tussen de kleftenleiders waren niet altijd even hartelijk! De slag bij Maniaki was daarvan een treffend voorbeeld.

Literatuur:

Mr.Hendrik Scholte: Griekenland (1987)

Prof.Dr.S.Antoniadis: Het Nieuw-Griekse Leerboek (1949)

Misha Glenny: The Balcans from 1804 to 1999. (1999)

Caroline Finkel: De droom van Osman (Geschiedenis van het Osmaanse Rijk). (2005)

Wikipedia: meerdere plaatsen

Frans van Limpt